

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

**Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни
та глобальних викликів**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

Організатор конференції:

Національний університет біоресурсів і
природокористування України

Продовольча та екологічна безпека в умовах війни та повоєнної відбудови: виклики для України та світу: мат. Міжн. наук.-практ. конф., секція 4: Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів (м. Київ, 25 трав. 2023 р.). Київ, 2023. С. 358.

Матеріали конференції подано в авторській редакції.

У збірнику подано результати обговорення актуальних проблем, перспектив і шляхів забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах війни, плану відновлення України, сталого розвитку світу в контексті глобальних і регіональних викликів, трансформації суспільства та формування нової парадигми розвитку.

Редакційна колегія:

Ніколаєнко С. М. (відповідальний редактор), Кваша С. М., Кондратюк В. М., Ткачук В. А., Шинкарук В. Д., Барановська О. Д., Баль-Прилипка Л. В., Братішко В. В., Глазунова О. Г., Гриценко І. С., Діброва А. Д., Євсюков Т. О., Каплун В. В., Коломієць Ю. В., Кононенко Р. В., Васишин Р. Д., Мельник В. І., Остапчук А. Д., Отченашко В. В., Рудик Я. М., Ружило З. В., Савицька І. М., Тонха О. Л., Цвіліховський М. І., Яра О. С.

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ
ВІДБУДОВИ: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів
і природокористування України*

Секція 4. Якість освіти та гуманітарна наука в умовах війни та глобальних викликів

Відповідальний за випуск: **Отченашко В. В.**

© НУБіП України, 2023.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЗАСОБАМИ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Самойленко О. А., доктор педагогічних наук

Institute of Pedagogy, Andragogy and Psychology, Faculty of Humanities and of Natural Sciences of the University of Prešov in Prešov

На сучасному етапі, за даними демографів, відбувається «старіння» держав, тобто збільшення чисельності людей поважного віку. Зростання у структурі населення частки почтивих людей породжує нові соціальні потреби, в тому числі і потреби в освіті. Серед таких потреб називають трансформацію всіх соціальних інститутів суспільства (освіти, економіки, соціальної і духовної сфери), формування нової культури самосвідомості суспільства, адаптацію людей до мінливих умов, узгодження інтересів у «новому» суспільстві. Це робить актуальним питання про всебічний розвиток дорослої особистості протягом усього життя з урахуванням людського потенціалу, спадкових факторів, національних і соціокультурних традицій. Невипадково все більшу увагу починає приділятися питанням розвитку теорії освіти дорослих.

Освіта дорослих у країнах Європейського Союзу розглядається як будь-який вид організованої і систематичної діяльності, що не співпадає з діяльністю шкіл, університетів та інших закладів освіти, що входять до складу формальної системи освіти; як така, що здобувається у післяробочий час в освітніх закладах, клубах, гуртках і, зазвичай, не передбачає отримання офіційного документа.

У цій ситуації виникає гостра необхідність по-новому визначити місце і роль освіти дорослих у загальній системі освіти, унікальний освітній потенціал якої міг би стати незамінною складовою частиною процесу модернізації освіти.

У документах Ради Європи підкреслюється, що поняття освіти дорослих включає у себе широкий діапазон знань, умінь та навичок, соціальних і етичних цінностей, таких як права людини, толерантність, забезпечення миру, солідарність і соціальна справедливість, діалог поколінь, гендерна рівність, демократичне громадянство і міжкультурна комунікація та ін.

Людина через соціальну активність розкриває свої властивості суб'єкта. Дві форми діяльності особистості: колективна та індивідуальна знаходяться у певному діалектичному протиріччі одна з одною. У діяльності відбувається перехід об'єкта у його суб'єктивну форму, поряд з цим у діяльності відбувається також її перехід в об'єктивні форми. Усвідомлення людиною своєї суб'єктивності через здатність до вільного особистісного вибору – визначальний фактор у антропоцентризованих філософських та психолого-педагогічних концепціях [1]. Особистісна свобода – це екзистенційна якість людини, здатність до внутрішнього вибору за допомогою певної системи цінностей, які покликані задовольнити потреби особистості. Ціннісні орієнтації утворюють певну основу свідомості і поведінки особистості і безпосередньо впливають на прийняття нею соціальних ролей (своїх і чужих) у мікросоціумі. У цьому контексті посилюється значення інформальної освіти: вона починає виконувати роль психолого-педагогічної підтримки особистісного саморозвитку дорослого, допомагає йому зрозуміти особистісно-значущі та професійні смисли своєї освітньої діяльності.

Результатом саморозвитку дорослого у професійному середовищі є професійна компетентність як екзистенційна властивість [3]. Стимулювання професійно-особистісного саморозвитку як найважливішої функції для вирішення творчих, професійних і життєвих завдань повинно бути притаманне усій системі освіти дорослих [2].

Таким чином, освіта дорослих виступає значущими складовими процесу забезпечення якості життя. Участь у тренінгах, професійних спільнотах, воркшопах, семінарах сприяють формуванню активної життєвої позиції та життєвої траєкторії, особистісному розвитку дорослої людини та її цілепокладання.

Перелік посилань

1. Бурлука О. В. 2013. Самоосвіта як запорука конкурентоспроможності особистості. Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Сер. : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. № 5. с. 269-276. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnyua_2013_5_32.
2. Сагуйченко В. В. 2012. Самоосвіта в інформаційному суспільстві. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. Вип. 38. с. 90-101. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2012_38_12.
3. Укис Ю. А. 2005. Роль неформальных институтов в переходной экономической системе : дис... канд. экон. наук: 08.01.01. Харьковский национальный ун-т им. В. Н. Каразина. Харків.